Každý rok se v literárním **Trapsavci** stává to, co ve všech soutěžích. Velmi dobrým dílkům jen velmi těsně unikne medailová pozice. A tak nezazní na výročním ohni, nedostanou se do sborníčku vítězných příspěvků a pokud nezapadnou, pak jen díky samotným autorům nebo rozsáhlejším publikačním možnostem. Což je samozřejmě i prostor ve FOLKtime.cz. Stejně tak je zajímavé, že mnohdy příspěvek oceněný Zlatým Trapsavcem po letech trošku zapadne, zatímco jiný ze stejného ročníku se do povědomí dostane víc. Nejlepším příkladem je povídka *Vaťák a hřeben*
Ivy Tapi Synákové, která získala „jen“ 2. místo, ale v Trapsavci si vydobyla nesmrtelnou pozici. Tentokrát jsem sáhnul do kategorie old psavců.

Příjemné čtení

V krůpějích měsíce

V krůpějích měsíce koupu se potají.
Nejsou nás tisíce - nás, kteří hledají.
Měsíc už zachází, sny prapor pozvedly
a dámy v nesnázích pánové odvedli.

Nestojím v pozadí, když hvězdy oněmí,
můj dům sto pater má a žádné přízemí.
Nájemné? Místo něj život si účtuji.
Láska? A nenávist? Smutek? Žal? Miluji.

Šťastni kdo nejistě s tóninou, s osudem
bloudí klávesnicí; byli jsme, nebudem.
Až ten tón jiskřivý zazvoní deštěm,
jen málo, málo z nás bude tu ještě...

Robert Farář Čapek

Kam se nejezdí

Dveře do vytopené, zamlžené kabiny starého motoráku bouchly a vlak se pomalu rozjel po kolejích do tmy. Zůstal jsem stát sám na perónu, obklopen předjarním sychravým mrholením, kterým se plížil nepatrný díl vůně shnilé trávy a mokrého železa. Stanice nebyla obsazena, jen dole ve vsi nažloutle blikalo několik lamp. Ale já nemířil tam do údolí. Překročil jsem koleje a vydal se nahoru k tmavým, hrbolatým a podivně lomeným siluetám kopců.
Těch kopců, kam se nejezdí.

Dívali jsme se na ně před týdnem v hospodě na mapě, přinesl ji Králičák:
„Jezdit pořád na známý místa už mě nudí,“ říkal:
„Chci tohle jaro na první jarní někam, kde jsme ještě nebyli.“
Jenomže to se těžko řekne, když už je člověku přes padesát a přitom v uplynulých třiceti letech

jezdil na vandr skoro každý víkend.
„A napadá tě něco?“ otázal jsem se:
„Já už třeba hrozně dlouho nebyl na Chřibech. Je tam zajímavá nedostavěná dálnice a i kemp by se našel.“
Králičák ale mávnul rukou:
„Tam to mám prochozený odmala, babka odtamtud pocházela. Radši bych někam jinam. Takže jsem na to šel vědecky, vážení. Vyznačil jsem si v mapě místa, kde jsem někdy byl, škrtnul velký města a moc malý oblasti a koukal, co zbude. Vyšlo mi tohle…“
Naklonili jsme se s Montym nad papír. Celá republika na něm byla přečmáraná červenou fixkou, jen kdesi mezi Moravou a Čechami zůstávalo bílé místo, zelená plocha beze jména, daleko od obcí známých jmen. Na druhé Králičákově mapě, vojenské speciálce, vystupovala jako změť křivých skalnatých údolí mezi vrchy, které nesly vesměs jen čísla kót. Kraj byl sevřen mezi dvěma potoky a železniční tratí, ani v údolích ale nebyla větší sídla kromě několika vesnic, kde končily asfaltky.
„To vypadá dobře, jmenuje se to tam nějak? A není to náhodou vojenskej prostor nebo obora nebo tak něco?“ zajímal se Monty a drbal se po svém zvyku v šedivějících vousech.
„Ne, to ne. Ale zřejmě se tam ani moc nejezdí, ptal jsem se kamarádů a nikomu ani nepřišlo na mysl, že by tam mohl, je to bokem od profláklejch míst. Nepřijít na to takhle analyticky, asi bych si toho taky nevšimnul,“ holedbal se Králičák:
„A pojmenovat si ten kraj můžem sami, pánové!“

Aspoň tolik velký plány. Jenže když jsem přišel v pátek na nádraží, byl jsem tam sám. V telefonu nevyzvedlá esemeska, Montyho možná bere žlučník, musí počkat, jak se to vyvrbí. Když to dopadne dobře, přijedou s Králičákem v sobotu brzo ráno autem, protože Monty je neřidi
a vlaky rozumně nejedou. Nechaj vůz ve vsi a najdou mě na domluvený kótě 404, což je starej holej lom s nějakou boudou, aspoň podle ortofotomapy.
Chápal jsem to, ale byl jsem zklamaný a přemýšlel o tom ještě ve chvíli, kdy jsem se na kraji lesa vnořil do potoční rokle s podemletými břehy, která vedla plus minus mým směrem. Cesta se tu brzo ztratila, ale kopřivy ještě nerostly a i padlé stromy byly olámané a shrnuté, jako by je odtud někdo tahal. Ve světle čelovky brzo začaly vystupovat první skalky, nevím, co to bylo za horninu, něco měkkého, šedého a drolivého, pískovec ale rozhodně ne. Převisy žádné. Slabý potok jen tiše bublal někde při straně a slabě, zatuchle zapáchal jako někde na rašeliništi.
Půda pod nohama ale zůstávala tvrdá. Šel jsem dál a minul několik tmavých ústí vedlejších roklí se strmými, hlinitými svahy, na mapě neznačených, ale pořád se držel hlavního směru a asi po půl hodině se vynořil u prameniště, na holé pláni obklopené hradbou lesa. I tady vládla sychravá mlha, hvězdy nebylo vidět a měsíc šlo jen slabě tušit někde ve světlejší části prázdnoty nade mnou. Z trávy a trní vystupovaly nízké pahorky, místy prokládané bezlistými ovocnými stromy. Možná tu kdysi stávala nějaká usedlost.
A právě tady se mne poprvé chytil ten divný pocit, trochu jako by se na mne někdo díval, ale současně odlišný. Neměl jsem dojem, že by mne někdo sledoval, spíš jako by tu poblíž bylo něco, co se zrovna dívá jinam. Jako kdybych se plížil kolem nic netušícího pozorovatele soustředícího svůj zrak mimo mne. Opatrně jsem vykročil přes louku, i když, přiznávám, z nějakého důvodu spíš ve stínu stromů. Na druhé straně holiny ústila cesta, jež by měla vést k lomu. Divný pocit se mne stále držel, byť už byl slabší.
Ohlédl jsem se orientačně zpátky do starého sadu, ale mrholení zesílilo a světlo čelovky mi

spíš bránilo ve výhledu. Zhasl jsem jej tedy a chvíli pozoroval vystupující stíny pahorků.
A v tu chvíli se jeden z nich, hromada tmy a modrých mžitek, tiše pohnul.
Ten pohyb měl v sobě něco cizího, masa o velikosti menšího nákladního automobilu se jakoby pootočila a přitom smrštila a posunula, rozhodně se tam nic nesesunulo a nebyl to způsob, jakým se přesouvají zvířata nebo třeba zemědělské stroje. Spíš jako by jí na jedné straně začalo přibývat a na druhé ubývat, aniž by ale bylo možné pozorovat detaily.
Stromy po mé levé ruce rozhoupal vítr, šumění se blížilo ke mně a s ním opět sílil i pocit nějaké přítomnosti, pohledu, pocitu, že se něčí myšlenky přibližují k místu, kde stojíte, aniž by na něj ale mířily očima.
Zmateně jsem ustoupil do lesa a napůl se rozešel, napůl rozeběhl do kopce. Svítilnu jsem nerozsvěcel, pod nohama bylo naštěstí cítit koleje starého vyježděného asfaltu, a orientoval jsem se i podle linie vyříznuté do tmy nebem nad průsekem.
Pocit sledování načas zeslábl, ale pak kolem mne líně zavířil kotouč mlhy a já ucítil tu pozornost těsně před sebou, jako bych věděl, že se něco odněkud dívá na následujících pár metrů silničky. Jako kdyby nějaké Boží oko prohlíželo z nebe mezi stromy na praskliny v povrchu staré cesty. Dál už, nevím, jak jsem to s takovou jistotou tušil, ale přišlo mi to přes veškerý můj duševní zmatek zřejmé, ta přítomnost nesahala. Vracet jsem se nechtěl, ale ani se tu dlouho zdržovat, seskočil jsem tedy do příkopu, rozsvítil lampu - nikde nic vidět nebylo - a rozeběhl se kolem sledovaného místa kupředu.
Nepříjemný pocit opět zeslábl, nezmizel ale zcela. Naštěstí se za chvíli za ohybem silničky vynořil lom. Měl podobu nízkého šedého amfiteátru, matně se rýsujícího ve světle chudého měsíce, který se prozřetelňoval mezi potrhanými mraky. Stěny lomu byly nerovné a sesuté, spíš připomínající starou štěrkovnu, která se rozhodla nezarůst.
Na konci, pod jednou z pevnějších stěn, se černal flek slavnostního ohniště a za ním se krčila dřevěná bouda. Čekal jsem podle mapy seník nebo ruinu lomařského baráku, ale tohle byl srub, opravdový trampský srub, i když mírně nakloněný a sešlý. Velký kamenný kruh kupodivu neobjímal jen ohniště, stáčel se i kolem boudy. Jinak to ale bylo něco vcelku známého, typ místa, na jakých se obvykle cítím jako doma. Došel jsem přímo přes několik louží ke srubu, ohlédl se k lesu, odkud možná zvolna přicházel nejasný strach, který se kolem mne točil, a zkusil vzít za kliku.
Dveře šly snadno, uvnitř to trochu páchlo houbou a myšinou. Rozsvítil jsem a uviděl obvyklou výbavu, byť místy už shnilou - dvě palandy ze dřeva, v rohu plechová kamínka a nad vchodem z vnitřní strany prkno, na kterém kdysi asi visela camrátka. Název osady, a kdysi tu asi nějaký byl, byl už nečitelný, pod ním ale vystupoval zřetelný nápis černou barvou:
„NEJEZDĚTE SEM! NEJEZDĚTE SEM DO KOPCŮ!“
Podivil jsem se, odhodil tele na spodní palandu a jal se pohledem kontrolovat střechu. V tu chvíli jsem ale koutek oka zahlédl venku nějaký pohyb.
Od ústí asfaltky, z kraje lesa, se vynořil velký tmavý stín, jehož tvary byly obtížně odlišitelné i v chabém měsíčním světle a na pozadí skal. Bylo to něco neforemného a bezesporu hmotného, co se pomalu a kupodivu zcela tiše valilo směrem kupředu.
A najednou mne to uzřelo. Bylo to jako úder, jako kdyby vám někdo hleděl nejen do očí, ale současně zcela všude, i dovnitř těla. Naskrz, jako by si prohlížel každou jednotlivou buňku ve vašem mozku, i když není schopen porozumět tomu, jaké se v ní honí myšlenky. A současně s tím se vám vydal naproti, s veškerou nezvratnou osudovostí.
Stál jsem tam jako králík hypnotizovaný kobrou, jako srna na silnici před blížícím se kamionem. Už jsem nebyl schopný vnímat fyzické obrysy té věci, spíš jsem ji chápal jako obrovskou a zcela

cizí, nesrozumitelnou a nelidskou myšlenku, která si zvolila toho místo za svůj domov. Třásl jsem se a to něco se blížilo ke mně.

A pak jsem najednou pocítil záchvěv svobody. To, co ke mně postupovalo, se zarazilo. Zastavilo se to na obvodu kamenného kruhu obepínajícího boudu a ohniště a zapulzovalo. Uskočil jsem, zabouchl dveře, skrčil se do kouta co nejdál od nich a začal se, byť ateista, zmateně modlit.

Cizí pozornost, a to jsem pořád cítil, se točila kolem. Neviděl jsem ji, ale věděl jsem, že hledá škvíru nebo příležitost, že na mne chce dosáhnout a zaobírat se mnou mnohem podrobněji, než se mnou zaobírala dosud. Čas tu ztrácel význam, zůstávaly jen vysílení, strach a čekání malého lidského králíka, který ví, že k jeho noře dorazilo něco velkého, něco ze světa, který nikdy nepochopí, ale který mu není přátelsky nakloněn. A že to trpělivě čeká venku.

Ale čas, i když ztratil význam, přeci jenom plynul, navzdory pozorovateli venku. Škvírami ve stěnách boudy začínalo pomalu pronikat dovnitř matné, kalné světlo přicházejícího rána. Neodvážil jsem se vyhlédnout, bál jsem se toho, co bych uviděl i toho, že by to mohlo zase propatřit mne, třeba dokonce mnohem mocněji než poprvé. Čekal jsem na jakoukoli změnu, modlil se, aby se ta věc vydala jinam a já mohl utéct.

A bohužel se dočkal.

V kapse mi pípl zapomenutý telefon a rozsvítil se displej se zprávou:

„Ahoj, tady Monty a Kralicak, uz jsme dojeli, jdeme přes nejaky sad, postav na caj, za chvili jsme u tebe.“

Pozornost čekající za stěnou ze mne skouzla a venku se cosi velkého a cizího dalo do pohybu.

Jan Přebral Pohunek